

Paulus nakerek bodik ema makfiar sia iha kota Efesus

Paulus nahuu nakerek

¹ Tabe nosi ha'u, Paulus, mak Yesus Kristus klosan tuir Na'i Maromak hakaran. Ha'u kalo hakerek ne'e baa Kristus eman iha kota Efesus mak fiar baa Nia nohuun.[◊]

² Ha'u kaloon baa Na'i Maromak itakaan Ama no Yesus Kristus itakaan Na'in, nebee natudu laran di'ak baa emi to'o bele moris manek no dame.

Paulus tonu-naboot Na'i Maromak

³ Tonu-haboot Na'i Maromak, itakaan Na'in Yesus Kristus, Aman. Nia natuun matak-malirin oi-oik nosi lale'an bodik ita, tan ita talin malu ho Kristus.

⁴ Na'i Maromak sei la nase'i raiklaran dauk, Nia nadomi ita no boi kedan ita dadi baa Kristus eman mak moris moos iha Niakaan oin. ⁵ Nia nakotu kedan hori uluk aan atu nodi Yesus Kristus nalo ita baa Niakaan oan, tan Nia beer basuk nunia. ⁶ Ita tonu-haboot Nia, tan Nia natudu laran di'ak nunia baa ita ti'an, nebee ita bele moris talin malu ho Yesus mak Nia dadobe.

⁷ Uluk, ita la moris moos tuir Na'i Maromak dalan moris. Masik nunia moos, Nia natudu laran di'ak nodi solok Oan atu naduar raan to'o mate, nebee Nia bele sori nola ita hosi itakaan salan.[◊] ⁸ Nia nadomi ita liu basuk, to'o naroma

---

[◊] **1:1** Kristus Klosan Lian 18:19-21, 19:1   [◊] **1:7** Kolose 1:14

itakaan neon, nebee ita bele hatene Niakaan hakaran.⁹ Uluk, Nia sei la nalore dauk Niakaan hakaran baa ema raiklaran. Mais oras ne'e, Nia nalore ti'an na'ak, hori uluk aan Nia nakotu ti'an atu nodi Yesus Kristus nala'ok Niakaan hakaran.¹⁰ Niakaan hakaran nia nune'e: oras hotu-hotu tetuk ti'an, Yesus Kristus atu dadi Na'in bodik hotu-hotu iha lale'an no raiklaran.

¹¹⁻¹² Tan ita talin malu ho Kristus ti'an, ita bele simu hotu-hotu mak Na'i Maromak nameno kedan atu foo baa Niakaan ema. Hori uluk fohon, Nia boi ti'an ami, ema Yahudi, atu dadi baa Niakaan ema. Nia nakara nodi ami atu loke dalan bodik ema klubun seluk sia, nebee ema hotu-hotu bele fiar baa Kristus. Lia ne'e sia dadi ti'an. Tan baa nia, ita foti-hahaas Na'i Maromak naran.

¹³ Oras ne'e, emi hosi klubun seluk sia rona ti'an hanorin loos. Emi moos fiar ti'an ha'ak, hanorin nia, Lia Di'ak mak bele sori emi.

Tan emi fiar nunia, Na'i Maromak moos foo Niakaan Kmalar Lulik baa emi. Hodi nunia, Nia nala'ok Niakaan mamenon mak Nia nameno kedan ti'an. Kmalar Lulik nia marak emi nodi tadaq na'ak, emi dadi baa Na'i Maromak oan ti'an. ¹⁴ Kmalar Lulik dadi kakaer bodik ita ha'ak, Na'i Maromak atu foo hotu-hotu mak Nia nameno ti'an baa ita, tan Nia selu kotu ita dadi baa Niakaan ema. Tan lia nia, ita tonu-haboot Nia.

Paulus namulak bodik ema Efesus sia

¹⁵ Mamaluk sia! Ha'u krona lia wa'in ti'an kosi emikaan fiar baa itakaan Na'in Yesus Kristus, no emikaan dadomin baa mamaluk makfiar sia. Tan baa nia, ¹⁶ ha'u la kanawa sera dodan baa Na'i Maromak. ¹⁷ Ha'u kamulak ka'ak, "Ama!

Ama ne'e, ha'ukaan Na'in Yesus Kristus, Aman. Ama maka'as kaliuk. Nebee Ama Kmalar Lulik tulun ema Efesus sia, nebee sia bele natene di'a-di'ak Ama. ¹⁸ Nebee, Ama loke siakaan kakutak, no naroma siakaan neon, to'o sia bele natene hotu-hotu mak Ama nakara nalo baa ema mak Ama boi ti'an dadi baa Ama Niakaan ema. Nebee, sia bele natene matak-malirin hotu-hotu mak Ama nameno atu foo baa sia. Tan matak-malirin nia, maka'as liu resik! ¹⁹ Nebee, sia bele natene di'a-di'ak Ama beran boot mak Ama nodi tulun sia. ²⁰ Ama nodi beran nia nalo Kristus moris nikar nosi mate. Hotu Ama foti sa'e Kristus baa lale'an, hotu latan beran baa Nia no hatuur Nia baa Ama sorin kwana iha fatik mak kneter kaliuk. ²¹ Kristus beran nia, maka'as liu makaer ukun no makaer beran hotu-hotu iha kroman no iha kukun. Nia kaer beran nia lahoos baa oras ne'e dei, mais baa oras mak atu mai no. ²² Ama nalo hotu-hotu lo'u baa Kristus. Ama moos foti Nia dadi Ulun bodik babilan ema makfiar sia hotu-hotu. ²³ Nia dadi Na'in. Ita makfiar sia dadi Niakaan isin mak hala'o Niakaan hakaran hotu-hotu, tan Nia mak babilan hotu-hotu. ²⁴

Ha'ukaan hamulak bodik emi iha Efesus, nune'e dei."

2

Ema mak fiar baa Kristus simu moris foun

¹ Uluk, Na'i Maromak nafoli emi hanesan ema mak mate ti'an, tan emi hakur Niakaan ukun hodi halo sala oi-oik. ² Emi moris tuir raiklaran beer no tuir diabu ulun beer. To'o

---

²⁴ **1:20** Kananuk Sia 110:1   ²⁵ **1:22** Kananuk Sia 8:6   ²⁶ **1:23** Kolose 1:18

oras ne'e moos, diabu ulun sei namaus bei-beik ema raiklaran nebee sia sakar Na'i Maromak. ³ Uluk, ita hotu-hotu moris nunia. Ita moris tuir itakaan beer du'uk hodi halo tuir a'aat hotu-hotu iha itakaan neon laran. Itakaan huun, ema maksalan. Na'i Maromak nahibu ita no ema hotu-hotu. ⁴⁻⁵ Nia nafoli ita ema mak mate ti'an. Masik nunia moos, Nia neon monu baa ita, tan nadomi ita liu basuk. Hotu, Nia natudu laran di'ak nodi solok Yesus Kristus mai atu foo moris foun baa ita. Ne'e na'ak, ita hetan moris tan Na'i Maromak laran di'ak. ⁶ Yesus Kristus mate, mais Na'i Maromak nalo Nia moris nikar. Hotu, Na'i Maromak foti sa'e Nia kaer ukun iha lale'an. Oras ne'e, Na'i Maromak moos nalo nunia baa ita. Nia foo moris foun baa ita, no foti sa'e ita kaer ukun hamutuk ho Yesus Kristus iha lale'an. ⁷ Na'i Maromak nalo nunia, nebee Nia bele natudu nima-nimak dadomin no Niakaan laran di'ak mak maka'as basuk bodik ita mak fiar baa Yesus Kristus. ⁸⁻⁹ Ita hetan moris tan Na'i Maromak laran di'ak, lahoos tan itakaan hahalok di'ak. Ita hetan, tan Na'i Maromak foo loos baa ita. Tan lia nia, la noo ema ida mak bele ibun boot na'ak, "Na'i Maromak sori ha'u, tan ha'ukaan hahalok di'ak." ¹⁰ Na'i Maromak foo moris baa ita, tan ita talin malu ti'an ho Yesus Kristus. Nia nalo nunia, tan nase'i ita nebee ita halo lia di'ak hotu-hotu mak Nia nakotu keden hori uluk bodik ita.

Na'i Maromak simu ema nosi klubun hotu-hotu

¹¹ Mamaluk Efesus sia. Masik emi lahoos ema Yahudi, emi hatene ti'an ha'ak, ema Yahudi sia kaer metin siakaan ukun-badu hamane aan. Sia

---

[◇] 2:4-5 Kolose 2:13

titu naraik emi tan emi la tuir siakaan ukun-badu nia. Mais tuir loos, ukun-badu nia, lia isin lolon dei, lahoos lia neon laran. ¹² Oras emi sei la fiar dauk baa Yesus Kristus, emi la bele dadi Na'i Maromak eman, tan emi la tama iha Niakaan mamenon mak uluk Nia namate no no amikaan bei Abraham. Emi hein iha raiklaran ne'e, mais la bele haloon baa Na'i Maromak tan emi, ema matak ¹³ mak moris salin hosi Nia. Mais oras ne'e, Yesus Kristus loke dalan ti'an, nebee emi bele talin malu ho Na'i Maromak. Yesus Kristus mate nalo Na'i Maromak laran malirin, nebee emi bele dame ho Na'i Maromak no dadi baa Niakaan ema.

¹⁴ Uluk, ami klubun Yahudi la moris di'a-di'ak malu ho emi klubun seluk sia, hanesan noo kadidin fatuk sasa fa'e ita. Mais Yesus Kristus mate nodi sobu naahaat kadidin nia ti'an. Tan lia nia, ita mak uluk funu malu, bele dame malu dadi ema klubun mesak ida ona. ¹⁵ Uluk, ami klubun Yahudi halo tuir Ukun-badu Musa nebee ami bele di'a-di'ak ho Na'i Maromak. Mais oras Yesus Kristus mate, Nia natuka ti'an dalan tuan nia, nodi loke dalan foun, nebee ema nosi klubun Yahudi no klubun seluk sia moos bele di'a-di'ak no Na'i Maromak. Hodi nunia, ita hotu-hotu talin malu dadi baa klubun foun ida mak moris dame malu.^{*} ¹⁶ Nodi mate baa ai karuus, Kristus no'as lakon lia hotu-hotu mak nalo ita funu malu. Hodi nunia, klubun rua mak uluk funu malu nia, dadi klubun mesak ida. Nia moos nalo klubun mesak nia di'a-di'ak nikar no Na'i Maromak.^{*} ¹⁷ Nia namaan aan mai raiklaran ne'e nodi Manfatin Di'ak baa ami klubun Yahudi mak hatene Maromak ti'an,

---

^{*} **2:15** Kolose 2:14   ^{*} **2:16** Kolose 1:20

no emi klubun seluk sia mak sei la natene Nia dauk. Kristus foo natene baa ita na'ak, "Uluk, emi moris funu malu. Mais oras ne'e, Ha'u kloke dalan ti'an nebee emi bele moris dame malu."¹⁸ ¹⁸ Ne'e na'ak, Kristus loke dalan ti'an nebee ami klubun Yahudi ho emi klubun seluk sia bele moris kre'is ho Ama Maromak, tan Kmalar Lulik natudu dalan mesak ida nia bodik ita.

Kristus eman hanesan uma hamulak ida

¹⁹ Tan Yesus Kristus loke dalan nunia ti'an, emi mak lahoos Yahudi sia, la dadi ema matak ona. Oras ne'e, emi dadi ti'an baa Na'i Maromak renun no Niakaan ema uma laran. ²⁰ Knaniuk, hanesan Na'i Maromak nakara nariik uma ida. Dala uluk, Nia tau fatuk tatuur. Fatuk tatuur nia, mak Yesus Kristus. Dala rua, Nia nariik uma riin. Uma riin nia, mak Niakaan mako'an no klosan sia. Dala tolu, Nia nada fatuk sia. Fatuk hada nia sia, mak ita, Na'i Maromak eman. ²¹ Uma nia bele nariik metin, tan fatuk sia nada aan baa malu di'a-di'ak iha fatuk tatuur leten. Uma nia hetak kleur, hetak boot, to'o dadi fatik lulik bodik ema namulak baa Na'i Maromak. ²² Oras ne'e, emi mak lahoos Yahudi sia moos, Na'i Maromak nalo emi dadi hanesan fatuk hada. Nia nada namutuk ita hotu-hotu dadi Kmalar Lulik hein fatin.

3

Paulus nodi Lia Di'ak baa ema mak lahoos Yahudi

¹ Na'i Maromak nakara nebee emi klubun lahoos Yahudi sia moos bele dadi baa Niakaan ema. Tan nia, Nia solok ha'u, Paulus ne'e, atu

---

¹⁸ 2:17 Yesaya 57:19

katak lia Yesus Kristus baa emi. Oras ne'e, ha'u kdadi baa ema bui ti'an tan kala'ok serwisu nia. ² Emi hatene ti'an ha'ak, Na'i Maromak solok ha'u, tan nakara natudu laran di'ak baa emi mak lahoos Yahudi sia. ³ Tebes. Uluk, Na'i Maromak la nalore dauk nosi lia mak Nia nakotu ti'an bodik ema lahoos Yahudi. Mais oras ne'e, Nia nalore ti'an lia nia baa ha'u. Lia nia mak ohin ha'u kakerek babadak baa emi ti'an. ⁴ Kalo emi leno hotu ha'ukaan hakerek ne'e ti'an, emi bele hatene malorek Na'i Maromak hakaran nosi lia Yesus Kristus mak Nia nalore ti'an baa ha'u. ⁵ Uluk aan, ema raiklaran sei la natene Niakaan hakaran dauk. Mais oras ne'e, Nia nodi Kmalar Lulik atu nalore Niakaan hakaran nia baa Niakaan mako'an no klosan sia ti'an. ⁶ Niakaan hakaran nune'e: Kalo ema mak lahoos Yahudi fiar baa Yesus Kristus Niakaan Lia Di'ak, sia moos bele dadi Na'i Maromak eman namutuk no ema Yahudi sia. Ne'e na'ak, oras ne'e ita hotu-hotu dadi klubun ida ti'an no simu bele-bele matak-malirin hosi itakaan Ama Maromak.

⁷ Tan Na'i Maromak hakaran nia, Nia natudu laran di'ak nodi boi ha'u kdadi baa Niakaan ain-liman. Nia latan beran baa ha'u kodi kala'ok Niakaan serwisu. ⁸ Nosi Na'i Maromak eman hotu-hotu, ha'u ne'e mak la folin basuk. Masik nunia moos, Nia sei boi ha'u atu kalore Lia Di'ak baa ema lahoos Yahudi sia, nebee sia moos bele natene Kristus laran di'ak mak maka'as kaliuk. ⁹ Hori Na'i Maromak nase'i raiklaran ne'e, Niakaan hakaran atu solok Kristus mai nia, sei lia subar. Mais oras ne'e, Nia nakara naroma ema hotu-hotu neon nebee sia bele natene Niakaan hakaran nia. ¹⁰ Nia moos beer nodi Niakaan ema mak dadi klubun mesak ida nia, atu natudu Niakaan matenek kaliuk baa

makaer ukun no makaer beran hotu-hotu iha kroman no iha kukun. ¹¹ Baa oras Nia sei la nase'i raiklaran dauk, Nia nakotu kedan ti'an atu sori ema raiklaran. Hotu, Nia nato'o lia nia nodi itakaan Na'in, Yesus Kristus. ¹² Tan lia nia, ita mak fiar ti'an baa Yesus Kristus lalika hata'uk ona mai dale ho Na'i Maromak. Tan Nia nanis simu ita.

¹³ Mamaluk sia! Ha'u ketan susar oras ne'e tan kaliku emi mak lahoos Yahudi sia. Mais keta haneo resik! Masik ha'u katiu susar ne'e, emi mak simu niakaan dadi'ak.

Paulus namulak tenik bodik ema Efesus sia

¹⁴ Kalo ha'u kanoin kola Na'i Maromak laran di'ak mak maka'as kaliuk nia, ha'u kakni'a kodi sera dodan baa Nia. ¹⁵ Nia mak Ama bodik famili hotu-hotu iha lale'an no raiklaran.

¹⁶ Ha'u kakro'an, nebee Nia natuun matak-malirin wa'in boot baa emi, tuir Niakaan kabaas.

Nebee, Niakaan Kmalar nakbiit emikaan neon nodi Niakaan beran boot,

¹⁷ to'o Yesus Kristus moris nafati iha emikaan neon, tan emi fiar baa Nia nohuun.

Nebee, emi moris talin malu ho Niakaan dadomin, to'o dadomin nia nahabut iha emikaan neon.[☆]

¹⁸⁻¹⁹ Nebee, emi ho Kristus eman hotu-hotu bele hatene di'a-di'ak Niakaan dadomin. Ema raiklaran la bele sukat nola Niakaan dadomin nia. Tan dadomin nia, boot kaliuk, luan kaliuk, le'an kaliuk, no wa'in kaliuk!

[☆] 3:17 Kolose 2:7

Nebee, Niakaan dadomin nakonu nola emikaan neon no laran, to'o sesu sai lia aat hotu-hotu.[☆]

20 Na'i Maromak beran mak Nia nodi serwisu iha itakaan neon no laran, maka'as kaliuk. Nia bele nodi beran nia nalo liu tan tenik nosi lia hotu-hotu mak ita husu no ita hanoin. **21** Tan lia nia, ita mak Yesus Kristus eman musti foti-hahaas Na'i Maromak naran hori nima-nimak to'o nima-nimak. Tebes!

4

Kristus eman sia musti moris neon ida, hanesan isin lolon mesak ida

1 Ha'u ktama bui ti'an tan kala'o ha'ukaan Na'in Niakaan serwisu. Oras ne'e, ha'u kfoo lia tate'an nebee emi bele hatene oin nunabee ita musti moris tuir Na'i Maromak beer, tan Nia mak bolu ita dadi baa Niakaan ema. **2** Ita musti moris haraik aan, no moris furak baa malu. Ita musti heti neon hodi haduni malu. Kalo ema ida buka lia no ita, ita keta rai hirus.[☆] **3** Ita harui aan maka'as nebee moris dame malu, tan Kmalar Lulik kesi libur ita ti'an. **4** Hodi nunia, ita hotu-hotu dadi mesak ida hanesan Kristus isin lolon du'uk. Ita hotu-hotu simu Kmalar Lulik mesak ida. Ita hotu-hotu moos haloon baa Maromak mesak ida, tan Nia mak bolu ita hotu-hotu dadi baa Niakaan ema.

5 Itakaan Na'in, mesak ida.

Ita fier baa dalan mesak ida,

nebee ita bele kre'is ho Nia.

Ita simu sarani mesak ida,

nebee ita bele talin malu ho Nia.

[☆] **3:18-19** Kolose 1:19, 2:9-10   [☆] **4:2** Kolose 3:12-13

6 Maromak, mesak ida.

Nia mak Ama bodik ita hotu-hotu.
 Nia mak ukun ita hotu-hotu.
 Nia namutuk no ita hotu-hotu.
 Nia moris iha itakaan neon hotu-hotu.

*Kristus foo babelen oi-oik baa Niakaan ema sia
 atu nodi tulun malu*

7 Tebes. Ita mesak ida. Mais Yesus Kristus foo babelen oi-oik baa ita, nebee ita ida-idak hala'o serwisu bodik Nia. **8** Hakerek Moon na'ak, “Nia sa'e baa fatin aas atu natuda iha nia, to'o natoba nola funu.

Hotu, Nia nodi nikar ema bui lear mai.

Nia moos foo fafa'ek baa ema raiklaran sia.”[◊]

9 (Hanoin lia fuan ne'e sia mak na'ak “Nia sa'e”. Kalo Nia sa'e, ne'e na'ak, uluk Nia tuun ti'an iha raiklaran. **10** Ema mak sa'e nia, mak Kristus. Nia tuun mai raiklaran, hotu sa'e nikar baa lale'an atu babilan hotu-hotu iha lale'an no raiklaran.) **11** Nia latan beran baa Niakaan ema, nebee sia nodi nala'o Niakaan serwisu. Balu dadi Niakaan klosan, balu dadi mako'an mak nato'o Niakaan mamenon, balu dadi makbalin bodik Niakaan ema, balu dadi manorik, balu tenik dadi makbukar mak nodi Lia Di'ak baa fatin foun sia.

12 Nia latan beran ne'e sia, nebee hodi hakbiit Kristus eman sia, nebee sia hotu-hotu bele nala'o Niakaan serwisu. Hodi nunia, ita hotu-hotu mak fiar Yesus Kristus bele hetak biit, **13-14** to'o ita fiar neon ida hodi hatene tebe-tebes Na'i Maromak Oan. Ita la nu'u karau tuu inun ona, mak dada baa nabee dei, nia tu-tuir. Ita moos la hanesan lawarik ona, mak maus kona be'ur. Tan lia nia, kalo tolek teen sia mai be'ur ita nodi hanorin la loos, ita la kona be'ur ona. **15** Mais ita musti

kaer hanorin loos hodi hadomi ema. Hodi nunia, ita hetak biit, tan ita hanono baa Kristus mak itakaan ulun. ¹⁶ Ita hanesan Niakaan isin lolon. Kalo ema ida liman no ain, ibun no inun serwisu tulun malu tuir ida-idak niakaan serwisu, ema nia isin lolon hetak biit. Nunia moos Kristus eman sia. Kalo ita hadomi malu no tulun malu, ita moos hetak biit. ¹⁷

Kristus eman musti moris tuir dalan foun

¹⁷ Rona di'a-di'ak saa mak ha'u kdale ne'e, tan ha'ukaan Na'in du'uk mak katak baa ha'u. Ita la bele moris hanesan ema mak la natene Maromak, tan sia moris tuir siakaan momok dei. ¹⁸ Siakaan kakutak naktomak to'o sia se'i kotuk baa Maromak. Sia ulun fatuk no la no'uk titu baa Nia. ¹⁹ Sia tuir beer du'uk, to'o moris sasobo. Masik nunia moos, sia la natene moe.

²⁰ Hanorin nosi Kristus mak emi simu hori hirak nia, lahoos nunia. ²¹ Emi rona lia Yesus ti'an no hatene Niakaan hanorin loos. ²² Hanorin nia na'ak, ita musti la'o hela itakaan moris dalan tuan ona. Tan kalo ita moris sasobo tuir ema raiklaran beer, ita kona be'ur to'o itakaan moris dodok. ²³ Di'ak liu, ita foo leet baa Na'i Maromak nafou itakaan neon no kakutak, ²⁴ nebee ita dadi ema foun tuir Niakaan ilas. Hodi nunia, ita bele moris moos no loos. ²⁵

²⁵ Tan lia nia, hanawa haktolek ona. Dale lia loos ho malu, tan ita hotu-hotu talin malu dadi mesak ti'an, nu'u ema ida ain no liman, ibun no inun, matan no tilun, hotu-hotu talin malu dadi mesak baa isin lolon ida. ²⁶ Kalo nawan sa'e, keta to'o halo sala. Lalika nawan

---

¹⁷ **4:16** Kolose 2:19   ¹⁸ **4:22** Kolose 3:9   ¹⁹ **4:24** Lia Uluk Fohon 1:26; Kolose 3:10; Roma 12:1-2   ²⁰ **4:25** Sakarias 8:16

sa'e to'o loro monu! Musti lai-lais di'ak ho malu.²⁷ Hodi nunia, diabu ulun la netan leet atu sokur ita.²⁸ Ema na'ok, hanawa ona! Di'ak liu, serwisu di'a-di'ak hodi liman du'uk, nebee bele fa'e serwisu isin baa ema susar sia.²⁹ Keta dale lia aat. Masik lia fuan ida dei moos, keta kedes! Di'ak liu, dale lia mak tulun ema no nakbiit siakaan neon.³⁰ Keta hasusar Kmalar Lulik. Nia nein iha itakaan neon nodi marak ita dadi Na'i Maromak eman. Hodi nunia, ita bele hatene kedan ha'ak, baa oras rai falu fila, Na'i Maromak simu ita atu moris nima-nimak ho Nia.³¹ Dadi, keta hirus malu. Keta ruun ne'an baa malu. Keta nawan sa'e baa malu! Keta hakaat malu! Keta dale hahaat malu. No keta halo lia aat seluk sia!³² Di'ak liu, ita hadomi malu, hodi halo lia di'ak baa malu. Ita musti halu'a lakon ema salan hodi foo pardua baa sia, hanesan Na'i Maromak moos nalu'a lakon itakaan salan nodi foo pardua baa ita.³³

5

Kristus eman musti moris moos hodi hadomi malu

¹ Ita ne'e Na'i Maromak oan mak Nia nadomi. Tan lia nia, ita musti haninu baa Nia. ² Ita musti hadomi malu, hanesan Kristus nadomi ita. Nia latan isin lolon to'o mate selu nola ita. Hodi nunia, Nia dadi sera nuhar morin mak nalo Na'i Maromak neon di'ak.³⁴

³ Ita ne'e, Na'i Maromak eman mak moris moos. Ita keta moris sasobo. Hanoin lia sasobo moos, keta kedes! Keta halo lia kfo'er. Keta rotus

---

²⁷ 4:26 Kananuk Sia 4:4   ²⁸ 4:32 Kolose 3:13   ²⁹ 5:2 Ema Isra'el
Sai Nosi Mesir 29:18; Kananuk Sia 40:6

teen. ⁴ Keta dale kadoor. Keta hakdadiuk mak la fatan baa Na'i Maromak eman. Di'ak liu, ita dale lia loos hodi sera dodan baa Na'i Maromak. ⁵ Hanoin di'a-di'ak! Na'i Maromak la simu ema mak moris sasobo, no mak nalo lia kfo'er. Nia moos la simu ema rotus teen, tan sia dudu sees Na'i Maromak nodi foti nasa'e lia seluk sia. Ema oin nunia sia, la bele dadi Kristus eman no la bele dadi Na'i Maromak renun.

Kristus eman musti moris iha kroman

⁶ Keta kona be'ur hosi ema mak dale bosok na'ak, "Lalika moris moos!" Na'i Maromak nanis nahibu ema mak la moris tuir Niakaan beer nunia. ⁷ Keta hadulur ho ema oin nunia sia. ⁸ Uluk, emi moris iha makukun tan la hatene Maromak. Mais oras ne'e, Nia naroma emikaan neon ti'an, nalo emi dadi baa Niakaan oan mak moris iha kroman. ⁹ Ema mak moris iha kroman, siakaan hahalok nune'e: Sia nalo lia di'ak, sia moris loos, sia dale moon, ¹⁰ no sia naka'as aan atu natene Na'i Maromak hakaran. ¹¹ Tan lia nia, ita keta hadulur ho ema mak moris iha makukun, tan siakaan hahalok la nasai lia di'ak. Di'ak liu, de'an hodi dale loke fore siakaan salan mak sia subar, ¹² tan siakaan hahalok kadoor liu resik, to'o nalo ita moe. ¹³ Ha'u kfoo knaninuk nune'e: baho'ak mak ema subar iha makukun, kalo kona kroman, nanis ema bele naree malorek baho'ak nia sia. ¹⁴ Nunia moos, lia aat mak ema subar. Kalo kona kroman, nanis ema bele natene na'ak, hahalok nia, hahalok aat. Noo kananuk ida na'ak,

"Hei! Emi mak toba, hadeer ona!
Emi mak mate, moris hikar ona!
Tan Kristus beer atu naroma emi."

Kristus eman musti moris neon mesak ho Kmalar Lulik

¹⁵ Tan lia nia, ita musti leno di'a-di'ak itakaan moris, nebee keta moris hanesan ema momok. Di'ak liu ita moris hanesan ema matenek lia Maromak. ¹⁶ Oras ne'e, ema wa'in nalo lia aat ti'an. Dadi, kalo noo leet halo lia di'ak, halo baa ona. Keta hein tenik![⊗] ¹⁷ Keta momok, mais harui aan atu hatene itakaan Na'in hakaran.

¹⁸ Ita keta lanu aat, to'o hemun nia babilan falik ita. Mais ita musti loke neon, nebee Kmalar Lulik mak babilan ita. ¹⁹ Ita musti hakbiit malu neon hodi lia fuan nosi Hakerek Moon, hodi kananuk mak tonu-naboot Na'i Maromak, no hodi kananuk seluk sia mak ita simu hosi Kmalar Lulik. Kalo hananu tonu Na'i Maromak, keta iha ibun dei, mais hodi neon no laran. ²⁰ Ama Maromak nalo lia wa'in ti'an bodik ita. Tan lia nia, ita keta hanawa sera dodan baa Nia hodi itakaan Na'in, Jesus Kristus naran.[⊗]

Kristus eman hotu-hotu musti hanono malu

²¹ Ita hotu-hotu musti hanono malu. Hodinunia, ita hatudu kneter baa Jesus Kristus.

Knanimuk feen-la'en

²² Feto mak noo la'en sia! Emi musti hanono baa emikaan la'en, hanesan hanono baa itakaan Na'in, Jesus Kristus. ²³ Tan la'en nu'u ulun bodik feen, hanesan Kristus dadi Na'in bodik Niakaan ema sia, tan Nia mak sori sia.[⊗] ²⁴ Kristus eman musti nanono baa Nia. Nunia moos, feen musti nanono baa la'en iha lia hotu-hotu.

²⁵ Mane mak noo feen sia! Emi musti hadomi emikaan feen, hanesan Kristus nadomi Niakaan

---

[⊗] **5:16** Kolose 4:5   [⊗] **5:20** Kolose 3:16-17   [⊗] **5:23** Kolose 3:18;
1 Petrus 3:1

ema nodi latan isin lolon, to'o mate selu nola sia.²⁶ Nia nalo nunia, nebee ita dadi moos iha Na'i Maromak oin. Kristus namoos ita nosi itakaan salan, nodi Niakaan Manfatin no wee sarani. ²⁷ Ita mak Kristus eman, hanesan sasudin feto mak nafutar aan furak, tan sasudin mane atu mai saka. Nunia moos, Kristus atu mai saka ita. Dadi, ita musti moris furak no moos. ²⁸ Nunia moos, mane mak noo feen. Emi musti hadomi emikaan feen, hanesan hadomi isin lolon du'uk. Tan kalo la'en nadomi feen, ne'e na'ak, nia nadomi isin lolon du'uk. ²⁹ La noo ema ida mak hirus isin lolon du'uk. Mais nia babilan di'a-di'ak, hanesan Kristus babilan di'a-di'ak ita, ³⁰ tan ita ne'e, nu'u Niakaan isin lolon. ³¹ Hakerek Moon na'ak, "Tan lia nia, mane musti la'o nela inan no aman, nebee moris neon ida no feen, tan sia rua dadi mesak ti'an."³² Hori uluk ita hatene ha'ak, Maromak Manfatin nia natudu lia dadomin feen-la'en. Mais oras ne'e, ita hatene ha'ak, Manfatin nia moos natudu lia Kristus dadomin baa Niakaan ema sia. ³³ Dadi, mane mak noo feen musti nadomi feen, hanesan nadomi isin lolon du'uk. Feto mak noo la'en musti nakneter la'en.

6

Knaninuk oan no inan-aman

¹ Oa sia! Emi musti hanono baa emikaan inan no aman, tan lia nia tuir itakaan Na'in, Yesus Kristus hakaran.² Iha Hakerek Moon no ukun na'ak, "Musti hakneter inan no aman." Ukun nia, ukun dala uluk mak nodi Maromak mamenon.

²⁶ 5:25 Kolose 3:19; 1 Petrus 3:7   ²⁷ 5:31 Lia Uluk Fohon 2:24

²⁸ 6:1 Kolose 3:20

³ Tan, baa oras Nia foo ukun nia, Nia moos nameno na'ak, "Kalo hakneter inan no aman, atu hetan matak-malirin no otas naruk."[☆]

⁴ Ina-ama sia! Keta maka'as resik baa emikaan oan sia, tan lia nia nalo sia hirus emi. Di'ak liu, babilan sia di'a-di'ak. Hanorin sia, nebee sia tuir Kristus dalan. Kalo sia nalo sala, halore dalan loos baa sia hodi foo lia tate'an nosi Kristus.[☆]

Knaninuk ulun no ain-liman sia

⁵ Ema ain-liman sia! Emi musti hanono baa emikaan ulun mak ukun emi iha raiklaran ne'e, no serwisu tuir niakaan hakaran. Keta serwisu asufanu dei, mais serwisu hodi neon no laran tuir ulun hakaran, hanesan tuir tebe-tebes Kris-tus hakaran, ⁶ tan emi moos Kristus ain-liman. Keta serwisu madinas iha ulun oin dei. Masik nia la iha moos, musti serwisu madinas bodik nia. Lia nia mak tuir Na'i Maromak hakaran. ⁷ Serwisu hodi neon no laran bodik emikaan ulun, nu'u emi serwisu bodik Na'i Maromak. ⁸ Tan ita hatene ha'ak, Na'i Maromak nanis selu ema mak nalo lia di'ak. Masik ema nia, ain-liman ka, ulun ka, ata ka, na'in ka, Na'i Maromak selu luku.[☆]

⁹ Ulun sia! Keta tarata emikaan ain-liman sia, tan emi hotu-hotu hana'i baa Ulun ida iha lale'an. Nia la fihir oin, mais Nia rona se-see dei mak nusu baa Nia. Masik ema nia, ain-liman ka, ulun ka, ata ka, na'in ka, Nia rona luku.[☆]

Kristus eman musti kaer metin ro'at-meik

¹⁰ Hanono di'a-di'ak ha'ukaan dalen rohan ne'e. Ita musti kaer metin itakaan fier baa

---

[☆] **6:3** Ema Isra'el Sai Nosi Mesir 20:12; Hanoin Hikar Dalan Moris 5:16   [☆] **6:4** Kolose 3:21   [☆] **6:8** Kolose 3:22-25   [☆] **6:9** Hanoin Hikar Dalan Moris 10:17; Kolose 3:25, 4:1; Yakobus 5:4

Kristus, tan Nia, itakaan Na'in mak noo beran maka'as kaliuk. ¹¹ Ita musti hadi'a aan nu'u sondadu hodi kaer ro'at-meik nosi Na'i Maromak, nebee ita keta monu baa diabu ulun niakaan kakutak aat. ¹² Hanoin! Tan ita ne'e iha hatuda laran. Ita la hatuda sakar ema raiklaran, mais hatuda sakar makaer ukun no makaer beran aat sia iha kukun. ¹³ Tan lia nia, ita musti hadi'a aan kaer hotu Na'i Maromak Niakaan ro'at-meik sia. Kalo loron aat nia to'o ti'an, ita bele hariik metin hodi sakar funu to'o mohu.

¹⁴ Ita hariik metin iha hatuda laran nune'e: Ita kaer Na'i Maromak hanorin loos, lia nia hanesan ita tau bolas sondadu.* Ita moris loos, lia nia hanesan ita tau faru besi heli karas.[†] ¹⁵ Ita katak Lia Di'ak baa ema ha'ak, sia bele di'a-di'ak ho Na'i Maromak, lia nia hanesan ita tau kaso sondadu.[‡] ¹⁶ Ita fiar metin baa Na'i Maromak, lia nia hanesan ita kaer metin besi heli aan. Besi heli aan nia bele neli ita nosi rama ha'i mak diabu aat nana natutuk baa ita. ¹⁷ Ita kaer metin itakaan fiar ha'ak, Na'i Maromak sori ita ti'an, lia nia hanesan ita tau sabeo besi. Ita kaer metin Maromak Manfatin, lia nia hanesan ita kaer surik, tan Manfatin nia, Kmalar Lulik Niakaan surik.[§]

¹⁸ Kalo hakara hariik metin iha hatuda laran, keta hanawa hamulak tuir Kmalar Lulik hakaran. Baa oras hamulak, keta halu'a hamulak bodik Na'i Maromak eman hotu-hotu iha nabee dei. ¹⁹ Keta halu'a hamulak no bodik ha'u. Nebee, Na'i Maromak foo lia fuan makonak baa

---

* **6:14** Sondadu Roma sia tau uluk faru laran lai, foin tau bolas nebee faru laran keta naktodak tuun. Foin sia tau sabeo, kaso no ro'at-meik seluk sia. † **6:14** Yesaya 11:5, 59:17 ‡ **6:15** Yesaya 52:7 § **6:17** Yesaya 59:17

ha'u, nebee ha'u kbele katak malorek Niakaan Lia Di'ak baa ema seluk sia.²⁰ Masik ha'u ktama bui moos, ha'u ksei dadi Niakaan sasi'an. Hamulak bodik ha'u mammaluk sia, nebee ha'u la kata'uk kala'ok Niakaan serwisu!

Paulus taka niakaan hakerek baa ema Efesus sia

²¹ Ha'u kakara basuk emi hatene ha'ukaan tuur-hariik iha ne'e. Tan nia, ha'u ksolok Tikikus baa emi. Nia, ha'ukaan maluk mak ha'u kadomi. Nia madinas nala'o itakaan Na'in, Yesus Kristus Niakaan serwisu.²² ²² Foo leet baa nia atu dale nosi amikaan tuur-hariik iha ne'e. Hodinunia, nia bele nakbiit nola emikaan neon.²³

²³ Tan emi fiar baa Na'i Maromak, itakaan Ama, no Yesus Kristus, itakaan Na'in, ha'u kaloon nebee emi bele moris dame no hadomi malu. ²⁴ Nebee, itakaan Na'in Yesus Kristus natudu laran di'ak bodik ema hotu-hotu mak la nanawa nadomi Nia.

Ha'ukaan hakerek narohan baa ne'e.

Dame,
Paulus

---

²⁰ **6:21** Kristus Klosan Lian 20:4; 2 Timotius 4:12   ²² **6:22** Kolose 4:7-8

Tetun Alkitab

**Genesis and the New Testament in the Tetun Belu
language of Indonesia and East Timor
Kejadian dan Perjanjian Baru dalam bahasa Tetun
Belu. Genesis eo Novo Testamento em língua Tétum
Belu.**

copyright © 2013 Unit Bahasa dan Budaya

Language: Tutun Belu (Tetun)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020
66336204-8208-5358-97ab-2b85b8c3392e